

POLONIJA AGENCJA INFORMACYJNA

DOM POLONII W WARSZAWIE
STOWARZYSZENIE "WSPÓLNOTA POLSKA"
UL. KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE 64, 00-322 WARSZAWA

POLSKA

© 2023-02-21

MUSIMY KŁAŚĆ NACISK NA NAUCZANIE

„Naprawdę musimy kłaść nacisk na nauczanie. To nasze ogromne wyzwanie, z czym wiążą się wielkie nadzieje i oczekiwania. Mam przekonanie, że zbyt mała liczba dzieci polskich za granicą uczestniczy w zajęciach poświęconych językowi polskiemu. Do szkół polskich chodzi tylko 10 proc.” – powiedział w rozmowie z portalem polonijnym Polskifr.fr prof. Jacek Gołębiowski, dyrektor Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego. Wśród celów tej instytucji jest wprowadzanie języka polskiego jako obcego m.in. do szkolnictwa francuskiego, oraz dofinansowanie szkół, które mają duży dorobek dotyczący kształcenia językowego. 21 lutego przypada Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego (Międzynarodowy Dzień Dziedzictwa Językowego).

Prof. Jacek Gołębiowski podkreślił, że idea powołania do życia instytucji takiej jak Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego obecna była od co najmniej 5-7 lat. „Już od dawna słyszałem, że przydałoby się, aby Polska miała swój własny instytut zajmujący się nauczaniem języka polskiego i szeroko rozumianą edukacją polonijną na miarę Alliance Française, British Council czy Instytutu Cervantesa lub Instytutu Goethego. Sama idea ciągle krążyła, była obecna w przestrzeni parlamentarnej, publicznej” – powiedział dyrektor Instytutu.

Plany powołania do życia Instytutu Rozwoju Języka Polskiego dotarły do Ministerstwa Edukacji i Nauki, do ministra Przemysława Czarnka. Wskazano na nadmiar środków kierowanych do mniejszości niemieckiej w Polsce – 240 tys. zł na naukę języka niemieckiego, przy czym rząd Polski w dużo niższej kwocie finansował edukację własnych obywateli. „Ta dysproporcja była rażąca i niczym nieusprawiedliwiona. Minister postanowił zatem przeznaczyć dodatkowe środki na wsparcie nauki języka polskiego. Wtedy w środowisku ministra Czarnka powstała koncepcja tworzenia Instytutu pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego” – zaznaczył prof. Gołębiowski. Gdy zapadła decyzja, sprawy potoczyły się szybko.

CELE I ZADANIA INSTYTUTU

Głównym celem działalności Instytutu jest wszechstronne wspieranie rozwoju języka polskiego za granicą. Instytut skupia się przede wszystkim na działalności wyznaczonej mu przez Parlament. Do jego zadań należą: inicjowanie i realizowanie działań dotyczących promocji języka polskiego; wspieranie kultywowania polskiej tradycji i wartości języka polskiego jako ojczystego, promowanie języka polskiego jako ojczystego wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą, wzmacnianie współpracy między Polonią i Polakami zamieszkałymi za granicą a podmiotami działającymi w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, w szczególności w dziedzinie edukacji i nauki; wspieranie inicjatyw oraz projektów edukacyjnych i naukowych mających na celu pogłębianie znajomości języka polskiego; upowszechnianie języka polskiego jako obcego; współpraca ze szkołami, uczelniami, instytucjami publicznymi, stowarzyszeniami, fundacjami, organizacjami i innymi podmiotami działającymi w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą na rzecz rozwoju języka polskiego za granicą.

Zadania edukacyjne podejmowane przez Instytut do tej pory znajdowały się w różnych rządowych agendach. „Powołanie Instytutu Rozwoju Języka Polskiego spowodowało uporządkowanie tego sektora, czyli cała edukacja polska i polonijna jest w rękach ministra edukacji i nauki” – podkreślił nasz rozmówca. „Jeśli chodzi o edukację polonijną mamy 3 podmioty: ORPEG (Ośrodek Rozpowszechniania Polskiej Edukacji Za Granicą), Polonijne Centrum Nauczycielskie i NAWA (Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej)” – wyliczył dyrektor Instytutu. ORPEG odpowiada za szkoły utworzone przy Ambasadach RP. Jest ich obecnie ok. 70. Polonijne Centrum Nauczycielskie zajmuje się szkoleniem nauczycieli i podręcznikami. NAWA na zasadzie umów barterowych między uczelniami wysyła nauczycieli języka polskiego.

PLANY I PRIORYTETY

Jakie są priorytety Instytutu na 2023 r.? „Jednym z naszych priorytetów na rok 2023 jest wyłączenie pionu edukacja z Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami Za Granicą. W tym obszarze mamy też 6 zadań: utrzymanie szkół i przedszkoli polonijnych za granicą; utrzymanie funkcjonowania szkół polonijnych w Polsce; inicjatywy edukacyjne; stypendia dla Polonii i Polaków; wsparcie uczniów klas pierwszych szkół polskich i polonijnych; wsparcie maturzystów. Będziemy też realizować program „Poznaj Polskę” dla uczniów polonijnych. Cieszę się, że ten program mamy, bo w licznych rozmowach z gremiami polonijnymi wiem, że największą nagrodą za naukę języka polskiego, za to wstawanie w soboty do szkoły polskiej, jest atrakcyjny wyjazd do Polski połączony z możliwością poznawania najpiękniejszych miast Polski. Ważne, żeby ten przyjazd do Ojczyzny przodków był wielkim przeżyciem”

Ważnym obszarem funkcjonowania Instytutu są konkursy i olimpiady. „Chcemy, żeby nabór na konkursy dofinansowywane w ramach Instytutu trwał cały rok. Jest to możliwe, bo Instytut Kolbego ma większe możliwości działania dzięki większej elastyczności finansowej. Może uzyskać dotacje celowe od sponsorów na przyjazd dzieci polonijnych do Polski, na olimpiady, na jakieś dodatkowe stypendia” – zaznaczył prof. Jacek Gołębiowski.

Część zadań zleca Instytutowi Ministerstwo Edukacji i Nauki. „Mamy też zadania zlecone przez MEiN, przez ministra Przemysława Czarnka i sekretarza stanu w MEiN prof. Tomasza Rzymkowskiego, którzy wsłuchują się w głos Polonii i mają konkretne pomysły wsparcia inicjatyw polonijnych” – podkreślił dyrektor Instytutu. W planach na 2023 r. Instytut ma kilka konferencji. „Najważniejszą przedsięwzięciem będzie I Światowy Kongres Edukacji i Nauki Polskiej na Granicą. Odbędzie się w Warszawie. Liczymy na owocne spotkanie z przedstawicielami wszystkich środowisk polonijnych na świecie. Będzie też praca warsztatowa, aby przepracować te rzeczy, które są bolączką środowisk polonijnych” – powiedział prof. Jacek Gołębiowski. „Mamy też zaplanowane 3 duże konferencje: +Nauczyciel w świecie wielojęzyczności+ – to wymiana doświadczeń nauczycieli pracujących w systemach edukacyjnych różnych krajów; +Język. Tradycja i historia+ – o języku w środowisku Polonii międzynarodowej oraz +Język polski jako obcy – aspekty teoretyczne i praktyczne+” – dodał.

Jak podkreślił nasz rozmówca, Instytutowi zależy na „dalszym wspieraniu edukacji za granicą, nie tylko na finansowaniu, ale też zaznaczeniu, że mamy pewne priorytety. Zależy nam nie tylko na nauce języka polskiego, ale też żeby to co stanowi polską tożsamość zostało bardziej uwypuklone. Chodzi o to, aby uczeń szkoły sobotniej miał przynajmniej podstawową wiedzę o znaczeniu Polski w świecie, jej kultury, historii, wkładu Polski w zwycięstwo aliantów w II wojnie światowej, dziejów tolerancji, parlamentaryzmu w Polsce, pomocy ludności żydowskiej. Są to pewne szczególnej wagi obszary, które lokują nas w szczególnym miejscu na mapie świata i my musimy o tym pamiętać. Musimy o tym wiedzieć, przypominać, szkolnictwo polonijne powinno te sprawy bezpośrednio podkreślać” – zaakcentował rozmówca.

Instytutowi zależy również na wprowadzeniu języka polskiego jako europejskiego w szkolnictwie, zwłaszcza we Francji, Włoszech i na Ukrainie. „Naprawdę musimy kłaść nacisk na nauczanie. To nasze ogromne wyzwanie, z czym wiążą się wielkie nadzieje i oczekiwania. Mam przekonanie, że zbyt mała liczba dzieci polskich za granicą uczestniczy w zajęciach poświęconych językowi polskiemu. Do szkół polskich chodzi tylko 10 proc. Ważnym elementem naszej pracy jest zatem wprowadzenie języka polskiego jako obcego do szkół systemowych, żeby dziecko polskich emigrantów mogło wybrać język polski jako drugi” – podkreślił prof. Gołębiowski. „Myślmy o wprowadzaniu języka polskiego jako obcego m.in. do szkolnictwa francuskiego. To jedno, a drugie to dofinansowanie tych szkół, które mają duży dorobek dotyczący kształcenia językowego i warto je wesprzeć, żeby zwieliokrotniły swoje oddziaływanie” – dodał.

WYBÓR NA DYREKTORA

„Głównym powodem, który przeważał, że akurat ja będę dyrektorem Instytutu było moje doświadczenie polonijne, zarówno naukowe jak i bieżące” – powiedział nasz rozmówca. – „Ja przez 30 lat badałem czasopiśmiennictwo polskie na całym świecie, ale też zajmowałem się kształceniem młodzieży polonijnej. Gdy kiedykolwiek byłem za granicą prowadziłem zajęcia z historii i języka polskiego. 6 lat badałem szkolnictwo polonijne w 17 stanach USA. Zauważyłem, że w momencie kiedy wycofano się z nauczania języka polskiego środowisko polonijne uległo natychmiastowej asymilacji. Mielśmy naprawdę ponad 800 parafii, większość z nich miała szkoły, a nawet szkoły średnie. Dopóki kładziono nacisk na nauczanie języka polskiego, wspólnota polska żyła” – ocenił prof. Jacek Gołębiowski, który badał również prasę polską we Francji.

DLACZEGO O. KOLBE?

O tym, że to św. o. Maksymilian Maria Kolbe został patronem Instytutu, zdecydowało kilka elementów. Jak przypomniał dyrektor Instytutu, o. Maksymilian „był bardzo wykształconym człowiekiem, m.in. składał patenty na budowę pojazdów kosmicznych, o czym może mało kto wie. Poza tym o. Kolbe to organizator, społecznik, promotor języka polskiego, polskiej kultury, m.in. poprzez wydawnictwa. Docierał do rzesz odbiorców. Ta jego działalność wydawnicza jest na pewno bardzo ważna. Poza tym używał najnowocześniejszych mediów, jakie były mu wtedy znane, np. 8 grudnia 1938 r. odbyła się pierwsza emisja Radia Niepokalanów. Był zdolny do heroicznych czynów. W Niepokalanowie, miasteczku zabudowanym przez siebie w krótkim czasie, utworzył centrum pomocy uchodźcom II wojny światowej, gdzie przyjmowano wszystkie osoby tradycji chrześcijańskiej i żydowskiej” – podkreślił prof. Gołębiowski. „O. Kolbe to piękna postać, którą przy okazji edukacji będziemy promować” – dodał.

Instytut stara się dotrzeć do dokumentów mogących pomóc w poznaniu bezpośredniej przyczyny aresztowania o. Kolbego przez Niemców.

*

Prof. Jacek Gołębiowski jest historykiem, nauczycielem akademickim, badaczem dziejów najnowszych związanym z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II. W grudniu 2022 r. został dyrektorem Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego. 14 stycznia br. w Seminarium Polskim w Paryżu był jednym z prelegentów podczas uroczystości otwarcia Biura Studium KUL dla Polonii i Polaków za Granicą.

Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego został powołany na mocy ustawy sejmowej z dnia 7 października 2022 r. Działa w oparciu o tę ustawę. Prezydent RP Andrzej Duda podpisał ustawę 15 listopada 2022 r., a 15 grudnia Instytut rozpoczął działalność. Jego siedziba znajduje się w Warszawie na ul. Nowogrodzkiej 50/54, obok Dworca Centralnego. To budynek dawnego banku zbożowego II RP – jedna z niewielu budowli, która przetrwała II wojnę światową. Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego (Międzynarodowy Dzień Dziedzictwa Językowego) został ustanowiony przez UNESCO w 1999 r. Upamiętnia wydarzenia z 1952 r., kiedy w miejscowości Dhaka (dziś stolica Bangladeszu), zginęło 5 studentów domagających się uznania języka bengalskiego jako urzędowego. Motywu przewodnim tego dnia jest podkreślenie różnorodności językowej świata, wzmocnienie przywiązania i znajomości języka ojczystego oraz zwrócenie uwagi na języki zagrożone wyginięciem.

Polskifr.fr

Zdjęcie: © Agata Pawłowska PAI

© POLONIJA AGENCJA INFORMACYJNA - KOPIOWANIE ZABRONIONE.

INFORMACJA O MATERIAŁACH NADESŁANYCH DO REDAKCJI

MATERIAŁY MULTIMEDIALNE - ZDJĘCIA, FILMY, NAGRANIA DŹWIĘKOWE - ZAMIESZCZANE SĄ W WERSJI WYRAŻAJĄCEJ ORYGINALNĄ MYŚL AUTORÓW, BEZ INGERENCJI REDAKCJI. JEDNOCZEŚNIE REDAKCJA ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO SKRACANIA TEKSTÓW, KOREKTY POD WZGLĘDEM POPRAWNOŚCI JĘZYKOWEJ ORAZ UZUPELNIENI, JEŻELI ZACHODZI TAKA POTRZEBA DLA LEPSZEGO ZROZUMIENIA TREŚCI. PUBLIKACJE SYGNOWANE PRZEZ AUTORÓW WYRAŻAJĄ JEDYNNIE ICH POGLĄDY I NIE MOGĄ BYĆ UTOŻSAMIANE Z OFICJALNYM STANOWISKIEM REDAKCJI POLONIJA AGENCJA INFORMACYJNA.

INFORMACJE ZAMIESZCZANE W PORTALU POCHODZĄ OD OSÓB PRYWATNYCH, MEDIÓW I ORGANIZACJI POLONIJNYCH. POLONIJA AGENCJA INFORMACYJNA NIE BIERZE ODPOWIEDZIALNOŚCI PRAWNEJ ZA ICH RZETELNOŚĆ I KOMPLETNOŚĆ JEDNAK UZNAJE JE ZA CENNE ŹRÓDŁO WIEDZY O CODZIENNYM ŻYCIU NASZYCH RODAKÓW.

ZACHĘCAMY PAŃSTWA DO UDZIAŁU W REDAGOWANIU WIADOMOŚCI POLONIJNYCH ✉ PROSIMY O KONTAKT MAILOWY LUB 🗣️ PRZEZ PROFIL FB PAI

NAPISZ DO REDAKCJI PAI

POLONIJA AGENCJA INFORMACYJNA

NASZ ADRES:
Dom Polonii w Warszawie
Stowarzyszenie "Wspólnota Polska"
ul. Krakowskie Przedmieście 64, 00-322 Warszawa